

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

38. ČÍSLO / XXVIII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

20. ZÁŘÍ 2020

Z obsahu:

Uzdravit svět -

3. Přednostní rozhodování ve prospěch chudých a ctnost lásky

Katecheze papeže

Františka

z 19. srpna 2020,

knihovna Apoštolského
paláce v Římě

- strana 2 -

Svatý Ignác ze Santhiá

Libor Rösner

- strana 4 -

Z duchovního pokladu

Alice Lenczewské (20)

- strana 5 -

Nejkrásnější květ ráje (21)

Kardinál Alexis

Henri Marie

Lépiciér O.S.M.

- strana 7 -

Z luteránství do světla

pravdy v katolické církvi

Agnieszka Kańdula -

P. Mieczysław

Piotrowski TChr

- strana 10 -

Čtyřicetihodinová

modlitba posvátného

růžence

- strana 13 -

*„Pane můj, slibuji Ti ubohost, čistotu, poslušnost a zasvěcení sebe samé,
až po nejhlubší vyčerpání, pro spásu duší..“*

*Pane, ať mne vztahy lásky navždy sváží s tvým Nejsvětějším Srdcem
a dovol mi v tomto životě být dítětem mé nebeské Matky.“*

(Bl. Matka Maria Terezie od sv. Josefa)

Z luteránství do světla pravdy v katolické církvi

Jak se to stalo, že v rodině pastorů narozená Maria Terezie Tauscherová vstoupila do katolické církve, založila řeholní společenství Karmel Božského Srdce a byla 18. května roku 2006 beatifikována?

Blahoslavená Matka Maria Terezie od svatého Josefa (Anna Maria Terezie Tauscherová) měla už jako mladička luteránská dívka velikou touhu po poznání pravdy, a proto ji vytrvale hledala. Hlavním inspirátorem a průvodcem v každém upřímném hledání pravdy je vždycky sám Ježíš Kristus, který říká: „Proste, a bude vám dáno; hleďte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno.“ (Lk 11,9-10)

Jediný Průvodce

Anna Maria Terezie Tauscherová se narodila 19. června 1855 v rodině luteránských pastorů ve vesnici Sandow na dnešním polském území (dnes Sądów v Lubuském regionu). Její dědeček a otec se výrazně zapsali do historie německého protestantismu.

V domě prolnutém luteránskou tradicí vyrůstala Anna Maria – nejstarší z pastorových dcer – obdařená výjimečnou duchovní vnímavostí a pronikavou inteligencí. V modlitbě navázala osobní vztah s Bohem. V prvních vědomých letech života vyznačoval směr její duchovní formace její otec.

V jejich společných rozmluvách se velice často objevovalo téma hříchu. Když jí bylo sedm let, rozhodla se Anna Maria, že nebude nikdy hřešit. Tehdy také, jak sama píše: „...jsem přijala kategorické rozhodnutí, že od této chvíle budu ve svém duchovním životě spoléhat jediné na Boží vedení. Už jsem nikdy víc nepožádala ani matku, ani pastora o radu. Hovořila jsem už jenom s Bohem. Jedině On byl pro mě učitelem, rádcem a průvodcem.“

Majíc vzor v matce, která se věnovala záležitostem chudých v duchu evangelia, Anna Maria se v raných letech svého života snažila podle vnitřní touhy svého srdce, aby svoje vrstevníky přitáhla k Ježíši, Dobrému Pastýři, o kterém matka po večerech tak poutavě vypravovala. Už v šesti letech, překonávajíc vrozenou nesmělost, se postavila na náměstí v jejich obci a zvala děti na nedělní odpoledne na fauru, na vyprávění o Dobrém Spasiteli. Tato

evangelizační horlivost, inspirovaná péčí o ty nejmenší, se stala základem pro její později přijaté Boží dílo.

Objevování pravdy

V každodenní vytrvalé modlitbě, během meditace textů Písma svatého, Anna Maria s dětskou důvěrou kladla Pánu Ježíši otázky a dovolovala, aby ji On doprovázel do plnosti pravdy a formoval ji. Rozhodla se ve svém duchovním životě opírat se pouze o Boha, a ne – jako dosud – o vedení svého otce-pastora. Jako dorůstající dívka začala hledět kriticky na víru, v níž byla vychována. K jejím oblíbeným biblickým knihám patřily listy svatého Petra a luterány odmítnutý list svatého Jakuba.

Anna Maria trpěla kvůli štěpení v protestantské církvi – vždyť od Lutherových dob vzniklo přes tisíc oddělených skupin protestantů (a vznikaly stále další). Každá z těchto denominací tvrdí, že její jedinou autoritou je Bible. Dívku zarazilo, proč se to děje, když sám Ježíš žádal, „aby byli jedno“, a chtěl jedinou církev.

Anna Maria Terezie Tauscherová van der Bosch, Kolín nad Rýnem, r. 1886-1888

Čím víc Anna Maria hloubala o luteránské víře, ve které byla vychována, tím víc pochybností se v ní probouzelo. Luteráni naprosto odmítají autoritu papeže, ale přece sám Pán Ježíš ustanovil moc Petrova primátu (Mt 16,17-19). Boží Syn odevzdal apoštolovi „klíče od království“, aby ten v jeho jménu řídil Církev. Moc Petrova primátu je odkazována následujícím zvoleným papežům. A navíc, Pán Ježíš to zřízení nazval skálou, na které zbuduje svou Církev, „a brány pekla ji nepřemohou“ (Mt 16,18). Stejně tak je mylné tvrzení protestantů, že slovo Boží je pouze v Písmu svatém. Ono je přece přítomné také v Tradici Církve (2 Sol 2,15; 3,6) a v její nauce (1 Petr 1,25; 2 Petr 1,20-21; Mt 18,17). Luther tvrdil, že základem víry a jedinou autoritou je samo Písmo svaté. Ale v Bibli není žádný text, který by tuto tezi potvrzoval. Zato Písmo svaté jasně učí, že Církev je oporou pravdy (1 Tim 3,15), a vybízí, abychom se drželi tradice zapsané i ústní (2 Sol 2,15). Tak tedy zdrojem pravdy a základem naší víry je stejně tak Písmo svaté, jakož i Tradice Církve. Velikým zneužitím bylo Luthe-rovo zfalšování biblického textu: „Člověk je ospravedlněn vírou bez skutků Zákona.“ (Řím 3,28) Tvůrce reformace dopsal: „samotnou“ vírou, čímž zcela změnil smysl tohoto textu. V té záležitosti je nauka Písma svatého zřejmá: „Člověk je ospravedlňován skutky, a ne pouhou vírou.“ (Jak 2,24) Ze zjevení víme, že víra nepochází ze skutků a že je Božím darem, námi naprosto nezaslouženým. Když ale máme dar víry, vyjadřujeme ho skrze skutky, čili láskou (srov. Gal 5,6); „a tak je tomu s vírou: nemá-li skutky, je zcela mrtvá“ (Jak 2,17).

Když byla Anna Maria mladička dívka, uslyšela od otce, že ve svých názorech „je víc katoličkou než luteránkou“. Přesto ani ona sama, ani nikdo z jejích nejbližších nepředvídal, že jednou luteránství opustí. V průběhu diskuse ve skupině profesorů při příležitosti evangelického synodu, který se konal v Berlíně, jedna z osob zde přítomných navázala na katolické dogma

o neomylnosti papeže. Anna Maria tehdy směle postřehla, že v něm nejde o tvrzení, že by papež jako člověk byl neomylný, ale o „autoritu vycházející ze zastávané funkce“. Načež to oslnivě vysvětlila takto: „Přece nikdo nepřijímá prorocství vyslovené nejvyšším knězem sanhedrinu výlučně jako jeho osobní stanovisko.“ Tim jednoduchým srovnáním, neprohlubujíc učení katolické církve, zavřela ústa váženým protestantským osobnostem, vysvětlujíc jedno z nejspornějších dogmat.

Anna Maria, přestože se pohybovala ve vynikajícím společenství elit politiků i armádních té doby a svou krásou a nadprůměrnou bystrostí myšlení zaujala mnoho mladých mužů, nabídky k sňatku odmítala, protože se toužila plně zasvětit službě Bohu.

Vtažena do Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

Blížily se Mariiny 30. narozeniny a rostla v ní potřeba vyjít z rodinného domu, jehož duch se velmi vzdaloval od jejího přesvědčení. Odpověděla tedy na pozvání kněžny von C. a rozhodla se strávit nějaký čas na její usedlosti u Rýna. Měla tam příležitost zamyslet se nad svým životem, vnímat krásnou porýnskou krajinu, procházet se v tichu uprostřed přírody a obdivovat nádherné katolické kapličky, zasvěcené Ježíši a Marii.

To právě v domě kněžny mohla Anna Maria poprvé rozmlouvat s katolickým knězem. Duchovní byl překvapen spojitostí základů „jejího vlastního náboženství“ s dogmaty římskokatolické církve. Proto jí také daroval katechismus, aby mohla sama provést porovnání. V průběhu pobytu u kněžny rozmýšlela Anna Maria intenzivně o své budoucnosti a sledovala také nabídky práce. Svěřila se plně do Božího vedení a rozhodla se na jednu z nich odpovědět. Byla to práce na psychiatrickém oddělení nemocnice v Kolíně nad Rýnem. Ředitel onoho zařízení byl luterán. Ačkoliv Anna neměla odpovídající odborné vzdělání, byla přijata na místo vedoucí ošetřovatelek. Opustila tedy svůj rodný dům a vkročila do skutečnosti nepředstavitelných lidských utrpení, na což nebyla úplně připravena. Takto vzpomíná na svůj první pracovní den: „Dosavadní představená [...] ještě plnila svoje povinnosti. Pro tu dobře zformovanou, silnou

Anna Maria Tauscherová

ženu byla služba u nemocných a umírajících rutinní záležitostí, proto jistě nechápala, proč se chvějí na celém těle, zatímco ona volně hovoří s ředitelem o nejtěžších případech. Když jsme zůstaly o samotě, hned mě zavedla ke svěřencům. Byl už večer a cítila jsem se zmožená cestou, ale ocitla jsem se u lože umírající ženy. Doud nikdy jsem neviděla člověka v agonii, teď jsem hleděla na bledou, zkrivenou tvář a uslyšela strašlivé chrčení deroucí se z hrdla pacientky. Byla jsem zděšená, ale sebrala jsem sílu a nedala na sobě nic znát v době další občůzky.“

A vlastně tam, v nemocnici, objevila Anna Maria své životní povolání. Po mnoho měsíců sledovala tamější katolíky. Byla uchváčena májovými pobožnostmi a písněmi na počest Matky Boží a opět pocítila v srdci velkou potřebu navázat s Marií osobní kontakt v modlitbě. Od mladých let byla přesvědčena o panenství Nejsvětější Panny Marie, což její otec jako luteránský pastor kategoricky odmítal. Je pravda, že Maria je člověk, ale poněvadž je Matkou Ježíše Krista, který je skutečný Bůh, patří jí obzvláštní úcta jako Matce Syna Božího. To v jejím panenství lůně se uskutečnil zázrak vtělení, když se prav-

divý Bůh stal pravdivým člověkem. Ježíš Kristus ve shodě se čtvrtým přikázáním Desatera („Cti otce svého i matku svou“) vzdával čest své pozemské Matce i Otci nebeskému. Proto věřící v Krista jsou povinni Ho následovat a vzdávat čest Marii, která je jeho, ale také naší Matkou.

Při návštěvě katedrály v Kolíně měla Anna Maria poprvé příležitost vstoupit do katolického kostela, a jak sama připomíná, cítila se v něm jako doma. Zažila tehdy vyzařování tajemné přítomnosti Krista v Nejsvětější svátosti. Hlavní příčinou tohoto neobvyklého pocitu byl samotný Ježíš a jeho živá přítomnost ve svatostánku. Eucharistie není symbolem, ale skutečnou přítomností Krista zmrtvýchvstalého v jeho zbožštělém lidství. Pán Ježíš ve známé eucharistické řeči (Jan 6,22–71) jednoznačným způsobem hovoří o své skutečné přítomnosti v Eucharistii. Je to přítomnost skutečná, nikoliv symbolická, jak tvrdí protestanti. Na závěr eucharistické řeči se Pán Ježíš obrátil k apoštolům se slovy: „Ale mezi vámi jsou takoví, kdo nevěří.“ A evangelista dodal: „Ježíš totiž od počátku věděl, kdo jsou ti, kteří nevěří, a kdo je ten, který ho vydá.“ (Jan 6,64) To právě tehdy začala Jidášova zrada, protože neuvěřil v to, co Ježíš říkal na téma své skutečné přítomnosti v Eucharistii.

Četba katechismu darovaného v domě nad Rýnem pozvolna Annu Marii utvzovala v přesvědčení, že „její náboženství“ se shoduje s učení katolické církve. Tehdy však ještě nedokázala přijmout rozhodnutí o konverzi. Proces jejího obrácení trval... Konečně jedna z nemocničních pacientek Annu Marii požádala, aby ji doprovodila na červnové bohoslužby ke cti Božského Srdce v blízké kapli Dobrého Pastýře. Jak se později ukázalo, konala se tehdy slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Po pobožnosti chtěla pacientka ještě zůstat na slavnostní Eucharistii. To byla přelomová chvíle v životě Anny Marie. Během mše svaté zažila skutečnou přítomnost Krista v tajemství jeho umučení, smrti a zmrtvýchvstání. Ze mše svaté odešla s vnitřním přesvědčením, že touží vstoupit do katolické církve.

I přes otcův zásah a výhrůzky zaměstnavatele položila na misku vah všechno a 30. října roku 1888 složila vyznání víry v katolické církvi, v důsledku čehož se

před ní zavřely dveře rodného domu, ztratila zaměstnání a ze dne na den se stala člověkem bez domova.

Pod ochranou sv. Josefa

Ještě během práce v Kolině se setkala s pobožností ke sv. Josefovi. Právě proto našla v klíčovém okamžiku útulek v jedné z katolických řeholí, díky jeho přimlouvám v kritických chvílích se jí dařilo najít nejnужnější životní prostředky.

Bůh vedl Annu Marii výjimečnou cestou. Jako světská osoba dostala od svého zpovědníka dovolení, že smí přijímat svatě přijímání třikrát týdně, tak jako duchovní osoby, a v srpnu roku 1890 se účastnila prvních duchovních cvičení podle svatého Ignáce. Právě tehdy jí Bůh utvrdil v tom, že vtíravá myšlenka na založení nové řeholní kongregace není pokusem, ale Boží vůlí.

Inspirována životem svaté Terezie z Ávily, zatoužila jít v jejich stopách, na znamení toho přijala její jméno. Věděla, že v první řadě bude posláním kongregace péče o katolické děti v luteránském Berlíně. Když na začátku července roku 1891 vznikl první *Dům pro děti bez přístřeší*, všechny příspěvky na tento účel Maria Terezie získala z darů právě prostřednictvím sv. Josefa. On se stal v průběhu let „sponzorem“ všech nadací, které vznikly při zakladatelčině minimálním nebo žádném vkladu, a rozvíjely se navzdory krajně ubohým podmínkám.

Kalení nástroje

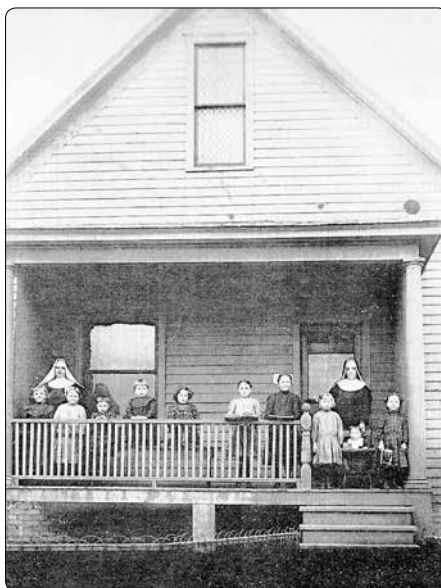
Maria Terezie od sv. Josefa byla od začátku Bohem posilována v tom, že si zamilovala trápení a utrpení, jejichž přítomnost vnímala jako Boží autorizaci. Dílo se od počátku setkávalo s četnými protivěstivými, jejichž iniciátory byli především diecézní ordinář, kardinál Kopp, a duchovní pastýř berlínské katolické jednoty – prelát Jahnel. Krátce po ustanovení nadace vzali totiž zpět své povolení k činnosti, což vysvětlovali mezi jiným nedostatečným finančním zabezpečením a údajným nedostatkem zakladatelčiných organizačních schopností. Maria Terezie byla poslušná hlasu Církve, ale odhodlaná k rozvíjení díla jí Bohem svěřeného. Toto její rozhodnutí bylo vnímáno jako neochota k podřízení se a její dílo bylo napadáno tak silně, že kdekoliv

*Bl. Matka Maria Terezie
od sv. Josefa, r. 1919*

se Marii Terezii podařilo zřídit další pobočku, tam jí za krátký čas místní mocipáni odmítali dát souhlas. Netýkalo se to pouze díla ve prospěch dětí, ale i řeholní formace a stále početnějších skupin kandidátek do nové řehole, které se kolem ní uskupovaly. Když se však zavíraly nějaké dveře, Bůh ukazoval jiná místa a řešení.

A tak vznikaly další nadace. Nejprve v oblasti východního Německa, poté v Čechách, v Holandsku, v Anglii, v Maďarsku, v Rakousku a nakonec v Itálii. Když se možnosti rozvoje v Evropě vyčerpaly, Bůh poslal Marii Terezii na misi do Nového světa, kde kongregace roz-

East Chicago, r. 1913

kvetla, když místní vlády rychle poznaly dobré plody práce sester. A právě v Americe Bůh kongregaci udělil nové, výjimečné charisma – péči o nemocné odsunuté na okraj společnosti a o osamocené seniory. Vnímavá pro Boží vnučnutí otevřela Maria Terezie v Kenosha první *Dům seniorů*. Další vznikly krátce poté, poněvadž potřeba takovéto podoby služby bližním byla obrovská. První světová válka znemožnila Matce návrat do Evropy, ale když se jí podařilo počátkem 20. let se vrátit, ukázalo se, že Bůh všechny řeholní nadace a téměř všechny sestry a děti v jejich péči zachoval.

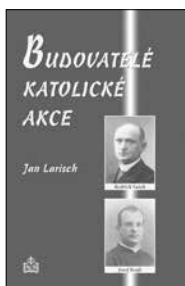
Matka se vyznačovala řídce se vyskytující nezlomností ducha. Po celý svůj náročný život, až k šílenství zamilovaná do Krista, navzdory četným těžkostem a trápením, šla důsledně cestou víry a evangelních rad. Modlila se: „Pane můj, slibuji Ti ubohost, čistotu, poslušnost a zsvěcení sebe samé, až po nejhlubší vyčerpání, pro spásu duší. Slibuji, že se budu dokonale shodovat s Tvou Božskou vůlí a usilovat co nejvíc milovat Tebe i bližního. Pane, ať mne vztahy lásky navždy sváží s Tvým Nejsvětějším Srdcem a dovol mi v tomto životě být dítětem mé nebeské Matky.“

Na konci života Matka Maria Terezie vážně onemocněla, a poněvadž její největší láskou byl Ježíš přítomný v Eucharistii, nejhorší ranou pro ni byla nemožnost účastnit se každodenní mše svaté. Sestře, která se o ni v té době starala, opakovala: „To je kruté, okrádat ubohého člověka o mši svatou. Všechno se dá snést s podmínkou, že každého rána spojím svoji oběť s Obětí Božského Spasitele. Není pro mě větší obětí než to všechno snášet bez svatého přijímání.“

Maria Terezie zemřela 20. září 1938 v pověsti svatosti a 18. května 2006 byla dekretem papeže Benedikta XVI. připočtena k zástupu blahoslavených. Do dnešních dnů karmelity Srdce Ježíšova vedou domy péče o nejmladší i nejstarší v celé západní Evropě, v Rusku i v Kanadě a v USA a naplňují charisma zakladatelky, aby milovaly Ježíše a přinášely mu konkrétní pomoc v lidech trpících, v lidech bez domova, odsunutých až na okraj společnosti.

*Z Miłujcie się! 1/2017 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

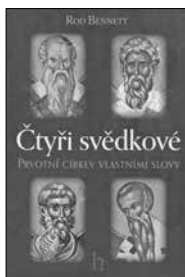
SVĚDKOVÉ VÍRY

BUDOVATELE KATOLICKÉ AKCE V OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZI V 1. POLOVINĚ 20. STOLETÍ: BEDŘICH VAŠEK A JOSEF KRAFT
ThLic. Jan Larisch, Th.D. • Předmluva Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký

Tato publikace připomíná jednu ze zapomenutých kapitol dějin olomoucké arcidiecéze. Původním záměrem Katolické akce, této významné aktivity církve v 1. polovině 20. století, iniciované papeži, byla aktivizace laiků pro práci na pokřesťanství současného světa. Knižka představuje dva horlivé protagonisty v budování Katolické akce v tehdy téměř dvojjazyčné olomoucké arcidiecézi: Msgre ThDr. Bedřicha Vaška (1882–1959) a Msgre ThDr. et PhDr. Josefa Krafta (1877–1946), jejich mnohotvárnou činnost i osobní osudy.

*Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Brož., 120x188 mm, 112 stran, 122 Kč*

ČTYŘI SVĚDKOVÉ • PRVOTNÍ CÍRKEV VLASTNÍMI SLOVY
Rod Bennett • Z angličtiny přeložili Daniel Blažke a Lukáš Novák • Odpovědný redaktor Lukáš Novák

Kniha amerického autora Roda Benneta přibližuje příběhy čtyř apoštolských Otců: Klementa Římského, Ignáce z Antiochie, Ireneje z Lyonu a Justina Mučedníka. Poutavým způsobem vypráví o jejich životních osudech a současně obsahuje velké množství citací z jejich děl. Četba církevních Otců je jedním z důležitých pramenů základu křesťanské víry a rozvoje duchovního života.

Hesperion, z. s. • Váz., přebal, 140x205 mm, 248 stran, 330 Kč

MODLÍME SE

NOVÉNA S PROSBOU O DAR MODLITBY
Vybral a uspořádal Michal Altrichter SJ • Odpovědná redaktorka Luisa Karczubová

Devět dní se modlíme s prosbou o dar modlitby se světicemi: Klotyldou, Juliánou z Norwiche, Dorotou z Montavy, Hedvikou z Anjou, Marií Magdalénou de Pazzi, Markétou Marií Alacoque, Marií Celeste Crostarosa, Annou Marií Taigi a Guendalinou Borghese. V závěru brožurky je každá světica představena několika krátkými větami.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., A6, 28 stran, 35 Kč

NOVÉNA S PROSBOU O VNITŘNÍ ÚČAST NA ŽIVOTĚ CÍRKVE
Vybral a uspořádal Michal Altrichter SJ • Odpovědná redaktorka Luisa Karczubová

Devět dní se modlíme s prosbou o vnitřní účast na životě církve s těmito osobnostmi: Evagrius, Fridolín, Rabanus Maurus, Adalbero z Lambachu, Rupert z Deutz, Robert Grosseteste, Benedikt Josef Labre, Edmund Bojanowski, Felix Cappello. V závěru brožurky je každý světec představen několika krátkými větami.

Refugium Velehrad-Roma, s.r.o. • Brož., A6, 28 stran, 35 Kč

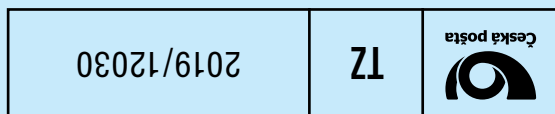

NOVÉNA KE SVATÉ LUDMILE • VE SVĚTLE BLAHOŠLAVENSTVÍ
Sestavili P. Petr M. Bubeniček a Zdislava Janoušková

Cílem této drobné modlitební knížky, která vyšla k příležitosti výročí 1100 let od smrti svaté Ludmily (860–921), je prohloubit úctu k naší první světici a také přispět k tomu, aby se stala známější. Brožurku lze využít jako podklad k soukromé modlitbě novény v průběhu devíti dnů, nebo jako celek pro delší pobožnost.

Paulinky • Brož., 90x140 mm, křídový papír, 32 stran, 39 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc